

Gemensam upphandling av inhyrning från bemanningsföretag

Ordförandens förslag

Personalnämnden föreslår regionstyrelsen följande:

1. Regionstyrelsen medger att Region Skåne deltar i kommande gemensamma, nationella upphandling av inhyrning från bemanningsföretag.

Sammanfattning

Sedan 2016 har Sveriges regioner arbetat med ett antal åtgärder för att minska beroendet av hyrpersonal. Flera utredningar, bland annat Konkurrensverkets uppföljning av regionernas upphandlingar av inhyrd personal, publicerad 2020, stödjer en nationell samverkan som en del i att bli oberoende av inhyrd personal. Ett gemensamt ramavtal för hyrpersonal kommer bland annat att leda till att regionerna tillsammans blir en stark och tydlig kravställare med fokus på pris och kvalitet.

I ärendet finns följande dokument:

Beslutsförslag 2020-10-14

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Bakgrund

Sveriges regioner har sedan 2016 arbetat i projektform tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) inom ett stort antal områden för att uppnå ett oberoende av inhyrd personal. Syftet med arbetet är att främja trygga vårdkontakter med god kontinuitet och kvalitet, god arbetsmiljö och kostandseffektivitet. Ett oberoende av inhyrd personal är också viktigt för att andra nödvändiga utvecklingsarbeten inom hälso- och sjukvården ska lyckas och att utbildningsuppdraget ska säkras.

Ett av målen med projektet var att regionerna skulle vara oberoende av inhyrd

personal senast den 1 januari 2019 genom att kostnaden skulle uppgå till maximalt två procent av de totala personalkostnaderna inom hälso- och sjukvården. Region Skåne har sedan 2016 bedrivit ett aktivt arbete för att minska inhyrning av personal och under 2018 låg kostnaderna nära eller under målet på två procent. Därför sattes under hösten 2019 ett nytt kostnadsmål, att nå 1.5 procent av den totala personalkostnaden till den 31 maj 2020. Under vintern 2019 och våren 2020 har det dock skett en kontinuerlig ökning av inhyrningskostnaderna och vid delårsuppföljningen i augusti 2020 hade Region Skåne en kostnad som motsvarar 2.25 procent av den totala personalkostnaden. Det visar att mer behöver göras för att minska beroendet av inhyrning.

Projektet "Oberoende av inhyrd personal" som pågått mellan 1 januari 2016 - 31 maj 2019 är formellt avslutat, men samarbetet mellan SKR och regionerna har beslutats fortsätta som ett kontinuerligt långsiktigt arbete. För att bibehålla och utveckla välfärden, med hänsyn tagen till den demografiska utvecklingen och kompetensförsörjningsutmaningen, behöver vi fortsätta att utveckla nya resurseffektivare arbetssätt, samt göra satsningar för att vara en attraktivare arbetsgivare. Ett fortsatt arbete för ett oberoende av inhyrd personal behöver därför fortgå i samma takt som tidigare.

Inom arbetet för att bli oberoende av hyrpersonal genomfördes under hösten 2019 en utredning avseende bättre upphandling av vårdpersonal. Utredningen rekommenderar en samordnad gemensam upphandling. Flera andra utredningar stödjer en samordnad upphandling, bland annat Konkurrensverkets uppföljning av regioners upphandlingar av inhyrd personal, publicerad juni 2020 och Statens offentliga utredningar, Göran Stiernstedt, Digifysiskt vårdval från 2019. En samordnad upphandling förväntas ha stor effekt i arbetet för att uppnå målsättningen om ett oberoende av inhyrd vårdpersonal med fokus på pris och kvalitet.

Även företrädare för bemanningsbranschen har sett problem med olika priser i olika regioner och konkurrens om personal mellan regionerna och är därför positiva till nationella upphandlingar där leverantörer bjuds in till dialog innan upphandlingsdokumenten annonseras.

Målsättning med ett gemensamt avtal

För att klara framtida kompetensförsörjning kommer regionerna fortsatt ha behov av en viss andel inhyrd personal, men inhyrningen ska ske i begränsad utsträckning och bygga på affärsmässiga relationer mellan beställare och leverantörer av hyrpersonal. Att anlita bemanningspersonal ska vara ett strategiskt valt komplement till egna medarbetare. Bemanningsföretag ska endast anlitas vid tillfälliga arbetstoppar eller då det råder extraordinära omständigheter, inte istället för ordinarie bemanning av den löpande verksamheten. Det kan också handla om inhyrd personal med specialistkompetens som behövs inom vissa områden. Det ska vara möjligt att få inhyrd personal med rätt kompetens på plats för både längre och kortare tid.

Ett utökat samarbete mellan regionerna kring upphandling av inhyrd personal kommer att ha stor effekt i arbetet att nå ett oberoende av inhyrd personal. Behov och förutsättningar skiljer sig dock åt mellan regionerna, och även inom vissa regioner, vilket innebär att upphandlingen måste ta hänsyn till de skillnader som finns.

Ett gemensamt ramavtal för hyrpersonal kommer att leda till att regionerna blir en stark och tydlig kravställare där samtliga bemanningsföretag som svarar upp mot kraven kan erbjudas att teckna ramavtal och därmed säkra vårdens efterfrågade leverans av inhyrd personal med rätt kompetens, vilket minskar behovet av dyra direktupphandlingar. Det genererar också rimligare priser, lägre löneincitament att bli hyrpersonal i stället för att vara anställd i region, högre kvalitet och på sikt en seriösare bemanningsbransch.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Själva upphandlingen beräknas inte få några ekonomiska konsekvenser. Ett nationellt gemensamt ramavtal kommer enligt utredning att leda till lägre kostnad för inhyrd personal.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjuristerna har inte bedömts nödvändigt.

Miljökonsekvenser

Ärendet medför inga miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan/MBL-förhandling slutförs på regional nivå.

Uppföljning

Uppföljning sker i personalnämnden i samband med ordinarie rapportering om arbetet mot ett oberoende av hyrpersonal.

Pontus Lindberg
Ordförande

Karin Melander
HR-direktör